EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2023/672

(2023. gada 10. marts)

par pilnvaru deleģēšanu pieņemt lēmumus par pārbaudēm uz vietas un iekšējo modeļu analīzi (ECB/2023/5)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK ([1]), un jo īpaši tās 99. pantu,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādnēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību ([2]), un jo īpaši tās 11. un 12. pantu,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas Regulu (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (ECB/2014/17) ([3]), un jo īpaši tās 143., 144., 145. un 146. pantu,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas Lēmumu (ES) 2017/933 (2016. gada 16. novembris) par ar uzraudzības uzdevumiem saistītu juridisku instrumentu pieņemšanas pilnvaru deleģēšanas vispārējo regulējumu (ECB/2016/40) ([4]) un jo īpaši tā 4. pantu,

tā kā:

(1) Regulas (ES) Nr. 1024/2013 6. panta regulējuma ietvaros Eiropas Centrālā banka (ECB) pilda tās ekskluzīvo uzdevumu uzraudzīt kredītiestādes ar mērķi nodrošināt uzraudzības standartu konsekventu piemērošanu, lai stiprinātu finanšu stabilitāti un nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus.

(2) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 12. pantu ECB, lai izpildītu tai ar minēto regulu uzticētos uzdevumus, var veikt visas vajadzīgās pārbaudes uz vietas minētās regulas 10. panta 1. punktā minēto juridisko personu un jebkuru citu konsolidētajā uzraudzībā iekļautu uzņēmumu telpās gadījumos, kuros ECB ir konsolidētās uzraudzības iestāde saskaņā ar minētās regulas 4. panta 1. punkta g) apakšpunktu.

(3) Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 99. panta 1. punktu ECB kā kompetentā iestāde katru gadu pieņem ECB lēmumu par uzraudzības pārbaudes programmu (UPP) (turpmāk – "UPP lēmums"), kurā cita starpā ietverts plāns pārbaudēm iestādes izmantotajās telpās, tostarp tās citās dalībvalstīs iedibinātās filiālēs un meitasuzņēmumos saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES 52., 119. un 122. pantu. Jo īpaši UPP attiecas uz iestādes riska, riska kontroles un pārvaldības pārbaudēm uz vietas un pārbaudēm uz vietas, kas attiecas uz iestādes izmantoto iekšējo modeļu padziļinātiem novērtējumiem pašu kapitāla prasību aprēķināšanai, jo īpaši attiecībā uz metodiku, ekonomisko piemērotību, riskiem, riska kontroli un pārvaldību.

([1]) OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.
([2]) OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.
([3]) OV L 141, 14.5.2014., 1. lpp.
([4]) OV L 141, 1.6.2017., 14. lpp.

(4) Gada laikā UPP lēmumu var grozīt, lai ņemtu vērā ECB operatīvās darbības vajadzības, izmaiņas uzraudzīto iestāžu situācijā vai uzraudzīto iestāžu lūgumus un nodrošinātu plānoto pārbaužu efektīvu veikšanu. Grozījumi UPP lēmumā jāveic ar ECB pieņemta lēmuma palīdzību. Šādā grozījumu lēmumā var noteikt apstiprināto pārbaužu atcelšanu, plānoto pārbaužu apjoma grozīšanu vai papildu pārbaužu iekļaušanu attiecīgā gada UPP. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 12. panta 3. punktu pārbaudītajai juridiskajai personai pirms pārbaudes sākuma paziņo ECB lēmumu veikt pārbaudi uz vietas vai iekšējo modeļu analīzi.

(5) Lai atvieglotu lēmumu pieņemšanas procesu un ļautu ECB efektīvi reaģēt uz izmaiņām uzraudzīto iestāžu situācijā, kas ietekmē plānoto pārbaužu veikšanu un apjomu, nepieciešams pieņemt deleģēšanas lēmumu attiecībā uz šādu SEP lēmumu grozījumu lēmumu pieņemšanu. Šādā lēmumā par deleģēšanu būtu jānosaka gadījumi, kuros vienā deleģētajā lēmumā iekļauti grozījumi vairāk nekā vienā plānotajā pārbaudē. Eiropas Savienības Tiesa atzinusi pilnvaru deleģēšanu par vajadzīgu, lai iestāde, kurai jāpieņem ievērojams lēmumu skaits, varētu veikt savus pienākumus. Tiesa tāpat atzinusi, ka lēmējinstanču darboties spējas nodrošināšana atbilst principiem, kas piemīt visām institucionālajām sistēmām ([5]).

(6) Lēmumu pieņemšanas pilnvaru deleģēšanai jābūt ierobežotai un proporcionālai, un deleģēšanas piemērošanas jomai jābūt skaidri definētai.

(7) ECB Padome 2020. gada 24. jūnijā nolēma uzsākt ciešu ECB un Bulgārijas Republikas sadarbību ([6]). Regulas (ES) Nr. 1024/2013 7. panta 1. punktā noteikts, ka, lai veiktu konkrētus uzdevumus attiecībā uz dalībvalstī, kuras valūta nav euro, iedibinātām kredītiestādēm gadījumos, kuros saskaņā ar minēto pantu izveidota cieša sadarbība, ECB var dot norādījumus attiecīgās dalībvalsts nacionālajai kompetentajai iestādei. Tāpēc ir lietderīgi šādus norādījumus iekļaut to aktu lokā, kurus ECB, deleģējot tos struktūrvienību vadītājiem, var pieņemt saskaņā ar attiecīgajiem šī lēmuma noteikumiem.

(8) Lēmumā (ES) 2017/933 (ECB/2016/40) noteikta procedūra, kura jāievēro, pieņemot deleģēšanas lēmumus attiecībā uz uzraudzību, un personas, kurām var tikt deleģētas lēmumu pieņemšanas pilnvaras. Minētais lēmums neietekmē ECB uzraudzības uzdevumu izpildi un neierobežo Uzraudzības valdes kompetenci iesniegt ECB Padomei pabeigtus lēmumu projektus.

(9) Ja šajā lēmumā noteiktie kritēriji deleģēta lēmuma pieņemšanai netiek izpildīti, lēmumi jāpieņem saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 1024/2013 26. panta 8. punktā un Eiropas Centrālās bankas Lēmuma ECB/2004/2 13.g pantā ([7]). Turklāt iebildumu neizteikšanas procedūra būtu jāizmanto arī tad, ja struktūrvienību vadītājiem ir bažas par vērtēšanas kritēriju izpildi, ņemot vērā jautājuma novērtējuma sarežģītību vai sensitivitāti, un ja attiecīgā novērtējuma rezultāts tieši ietekmē citu lēmumu, un tādēļ, lai novērstu pretrunīgus iznākumus, lēmumi būtu jāizskata vienlaikus vienam un tam pašam lēmumu pieņēmējam.

(10) ECB uzraudzības lēmumi var tikt pakļauti administratīvai pārskatīšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 24. pantu un to, kā tas tālāk noteikts Eiropas Centrālās bankas Lēmumā ECB/2014/16 ([8]). Šādas administratīvās pārskatīšanas gadījumā Uzraudzības valdei būtu jāņem vērā Administratīvās pārskatīšanas padomes atzinums un jāiesniedz jauns lēmuma projekts apstiprināšanai ECB Padomē saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru,

([5]) Tiesas 1986. gada 23. septembra spriedums lietā *AKZO Chemie BV*/Komisija, 5/85, ECLI:EU:C:1986:328, 37. punkts; un Tiesas 2005. gada 26. maija spriedums lietā *Carmine Salvatore Tralli*/ECB, C-301/02 P, ECLI:EU:C:2005:306, 59. punkts.

([6]) Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2020/1015 (2020. gada 24. jūnijs) par Eiropas Centrālās bankas un *Българска народна банка* (Bulgārijas Nacionālās bankas) ciešas sadarbības izveidošanu (ECB/2020/30) ciešas sadarbības izveidi (OV L 224 I, 13.7.2020., 1. lpp.).

([7]) Eiropas Centrālās bankas Lēmums ECB/2004/2 (2004. gada 19. februāris), ar kuru pieņem Eiropas Centrālās bankas Reglamentu (OV L 80, 18.3.2004., 33. lpp).

([8]) Eiropas centrālās bankas Lēmums ECB/2014/16 (2014. gada 14. aprīlis) par Administratīvās pārskatīšanas padomes izveidi un tās darbības noteikumiem (OV L 175, 14.6.2014., 47. lpp).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

1) "uzraudzības pārbaudes programma" jeb "UPP" ir uzraudzības pārbaudes programma Direktīvas 2013/36/ES 99. panta 1. punkta izpratnē;

2) "UPP lēmums" ir ECB lēmums par uzraudzības pārbaudes programmu;

3) "pārbaude uz vietas" ir pārbaude, ko veic jebkuras Regulas (ES) Nr. 1024/2013 10. panta 1. punktā minētās juridiskās personas un jebkura cita konsolidētajā uzraudzībā iekļauta uzņēmuma telpās gadījumos, kuros ECB ir konsolidētās uzraudzības iestāde saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta g) apakšpunktu;

4) "iekšējo modeļu analīze" ir pārbaude uz vietas attiecībā uz iekšējo modeļu izmantošanu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 ([9]) noteikto pašu kapitāla prasību aprēķināšanai nolūkā pieņemt lēmumu par iekšējiem modeļiem;

5) "pārbaude" ir pārbaude uz vietas vai iekšējo modeļu analīze;

6) "ECB uzraudzības lēmums" ir ECB uzraudzības lēmums, kas definēts Regulas (ES) 468/2014 (ECB/2014/17) 2. panta 26) punktā;

7) "nozīmīga uzraudzītā iestāde" ir nozīmīga uzraudzītā iestāde, kas definēta Regulas (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17) 2. panta 16) punktā;

8) "mazāk nozīmīga uzraudzītā iestāde" ir mazāk nozīmīga uzraudzītā iestāde, kas definēta Regulas (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17) 2. panta 7) punktā;

9) "pārbaudītā juridiskā persona" ir:

   a) nozīmīga iestāde;

   b) mazāk nozīmīga iestāde, attiecībā uz kuru ECB pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 6. panta 5. punkta b) apakšpunktu par to, ka ECB tieši īstenos visas attiecīgās pilnvaras, kas norādītas minētās regulas 6. panta 4. punktā;

   c) jebkura cita Regulas (ES) Nr. 1024/2013 10. panta 1. punktā minētā juridiska persona un jebkurš cits konsolidētajā uzraudzībā iekļauts uzņēmums gadījumos, kuros ECB ir konsolidētās uzraudzības iestāde saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta g) apakšpunktu;

10) "VUM resursi" ir ECB un nacionālo kompetento iestāžu darbinieki, kas veido pārbaudes uz vietas grupu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17) 144. pantu;

11) "lēmums par pārbaudēm uz vietas" ir jebkurš ECB lēmums, ar ko groza apstiprināto UPP lēmumu attiecībā uz vienu vai vairākām plānotām pārbaudēm uz vietas;

12) "lēmums par iekšējo modeļu analīzi" ir jebkurš ECB lēmums, ar ko groza apstiprināto UPP lēmumu attiecībā uz vienu vai vairākām plānotām iekšējo modeļu analīzēm;

13) "deleģēšanas lēmums" ir deleģēšanas lēmums, kas definēts Lēmuma (ES) 2017/933 (ECB/2016/40) 3. panta 2) punktā;

14) "deleģēts lēmums" ir deleģēts lēmums, kas definēts Lēmuma (ES) 2017/933 (ECB/2016/40) 3. panta 4) punktā;

15) "struktūrvienību vadītāji" ir ECB struktūrvienību vadītāji, kuriem deleģētas pilnvaras pieņemt lēmumus par pārbaudēm uz vietas un lēmumus par iekšējo modeļu analīzi;

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

16) "iebildumu neizteikšanas procedūra" ir procedūra, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 1024/2013 26. panta 8. punktā, kā tālāk noteikts Lēmuma ECB/2004/2 13.g pantā;

17) "negatīvs lēmums" ir lēmums, ar ko paplašina plānotas pārbaudes uz vietas vai plānotas iekšējo modeļu analīzes apjomu, ja vien šāds lēmums netiek pieņemts pēc uzraudzītās iestādes lūguma. Lēmumu ar papildnoteikumiem, piem., nosacījumiem, pienākumiem vai ierobežojumiem, uzskata par negatīvu lēmumu, izņemot, ja šādi papildnoteikumi: a) nodrošina, ka uzraudzītā iestāde atbilst attiecīgo Savienības tiesību aktu prasībām, un par tām notikusi rakstiska vienošanās; vai b) tikai atkārto vienu vai vairākas esošās prasības, kuras uzraudzītajai iestādei jāievēro saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, vai pieprasa informāciju par vienas vai vairāku šādu prasību izpildi;

18) "sensitivitāte" ir īpašība vai faktors, kas var negatīvi ietekmēt ECB reputāciju un/vai vienotā uzraudzības mehānisma efektīvu un konsekventu darbību, tostarp, bet ne tikai, šādos gadījumos: a) attiecīgajai uzraudzītajai iestādei iepriekš piemēroti vai pašlaik tiek piemēroti stingri uzraudzības pasākumi, piem., agrīnās iejaukšanās pasākumi; b) lēmuma projekts, tiklīdz tas tiks pieņemts, radīs jaunu precedentu, kas nākotnē varētu būt saistošs ECB; c) lēmuma projekts pēc pieņemšanas var piesaistīt negatīvu plašsaziņas līdzekļu vai sabiedrības uzmanību; vai d) nacionālā kompetentā iestāde, kas īsteno ciešu sadarbību ar ECB, paziņo ECB par saviem iebildumiem pret ierosināto norādījumu projektu.

2. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šajā lēmumā noteikti kritēriji tam, kā ECB struktūrvienību vadītājiem deleģē pilnvaras pieņemt lēmumus par pārbaudēm uz vietas un lēmumus par iekšējo modeļu analīzi.

2. Lēmumu pieņemšanas pilnvaru deleģēšana neskar uzraudzības novērtējumu, kas jāveic, lai pieņemtu ECB uzraudzības lēmumus pēc pārbaudes uz vietas un iekšējo modeļu analīzes.

3. pants

Lēmumu par pārbaudēm uz vietas un lēmumu par iekšējo modeļu analīzi deleģēšana

1. Saskaņā ar Lēmuma (ES) 2017/933 (ECB/2016/40) 4. pantu ECB Padome deleģē ECB Valdes saskaņā ar minētā lēmuma 5. pantu nominētiem struktūrvienību vadītājiem pilnvaras pieņemt lēmumus par:

a) pārbaudēm uz vietas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 12. pantu;

b) iekšējo modeļu analīzi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 12. pantu.

2. Lēmumu pieņemšanas tiesību deleģēšana saskaņā ar 1. punktu attiecas uz:

a) ECB lēmumu pieņemšanu;

b) tādu ECB norādījumu pieņemšanu, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1024/2013 7. pantu adresēti nacionālajām kompetentajām iestādēm, ar kurām ECB izveidojusi ciešu sadarbību.

3. Lēmumus par 1. punktā norādītajām pārbaudēm uz vietas ar deleģēta lēmuma palīdzību pieņem, ja izpildīts viens vai vairāki 4. pantā noteiktie kritēriji deleģētu lēmumu pieņemšanai.

4. Lēmumus par 1. punktā norādīto iekšējo modeļu analīzi ar deleģēta lēmuma palīdzību pieņem, ja izpildīts viens vai vairāki 5. pantā noteiktie kritēriji deleģētu lēmumu pieņemšanai.

5. Lēmumus par pārbaudēm uz vietas un lēmumus par iekšējo modeļu analīzi ar deleģētu lēmumu nepieņem, ja novērtējuma sarežģītības vai jautājuma sensitivitātes dēļ tie jāpieņem saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru vai ja minēto lēmumu uzraudzības novērtējumam ir tieša ietekme uz cita lēmuma, kas jāpieņem saskaņā ar iebildumu neizteikšanas procedūru, uzraudzības novērtējumu.

6. Negatīvus lēmumus par pārbaudēm uz vietas un negatīvus lēmumus par iekšējo modeļu analīzi ar deleģētu lēmumu nepieņem.

4. pants

Kritēriji deleģētu lēmumu pieņemšanai par pārbaudēm uz vietas

1. Lēmumus par pārbaudēm uz vietas ar deleģētu lēmumu pieņem tikai tad, ja tie pieder pie vienas vai vairākām turpmāk norādītajām kategorijām un ja izpildīts viens vai vairāki minētajai kategorijai noteiktie attiecīgie kritēriji.

a) lēmumi par plānoto pārbaužu uz vietas atcelšanu – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja plānoto pārbaudi uz vietas nevar veikt vai ja tā zaudējusi jēgu viena vai vairāku šādu iemeslu dēļ: i) izmaiņas pārbaudītās juridiskās personas iekšējā uzbūvē vai īpašumtiesībās, kuru dēļ nav iespējams veikt pārbaudi uz vietas, ii) pārbaudītās juridiskās personas nepietiekamā gatavība pārbaudei uz vietas plānotajā laikposmā atbilstoši pašas pārbaudītās juridiskās personas paziņojumiem;

b) lēmumi par juridisko personu, uz kurām attiecas pārbaudes uz vietas, nosaukuma maiņu – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja konkrētais lēmums jāpieņem pēc tam, kad ECB paziņots par i) pārbaudītās juridiskās personas īpašumtiesību maiņu vai ii) pārbaudītās juridiskās personas nosaukuma maiņu;

c) lēmumi par plānoto pārbaužu uz vietas apjoma samazināšanu – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja plānoto pārbaudi uz vietas nevar veikt sākotnēji plānotajā apjomā viena vai vairāku šādu iemeslu dēļ: i) nav pieejami pārbaudes uz vietas veikšanai vajadzīgie VUM resursi; ii) izmaiņas pārbaudītās juridiskās personas iekšējā uzbūvē vai īpašumtiesībās, kuru dēļ nav iespējams veikt pārbaudi uz vietas, iii) pārbaudītās juridiskās personas nepietiekamā gatavība pārbaudei uz vietas plānotajā laikposmā atbilstoši pašas pārbaudītās juridiskās personas paziņojumiem;

d) lēmumi pārrakstīšanās kļūdu un citu acīmredzamu UPP lēmuma neprecizitāšu labošanai – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja labojumi neietekmē plānotās pārbaudes uz vietas apjomu.

2. Struktūrvienību vadītāji izvērtē UPP lēmuma grozījumu piemērotību pārbaudēm uz vietas, ņemot vērā pārbaudes uz vietas uzraudzības mērķi, vajadzību pārbaudes uz vietas veikt efektīvi un lietderīgi, VUM resursu pieejamību un visas attiecīgās norises, kas ietekmē pārbaudīto juridisko personu.

5. pants

Kritēriji deleģētu lēmumu pieņemšanai par iekšējo modeļu analīzi

1. Lēmumus par iekšējo modeļu analīzi ar deleģētu lēmumu pieņem tikai tad, ja tie pieder pie vienas vai vairākām turpmāk norādītajām kategorijām un ja izpildīts viens vai vairāki minētajai kategorijai noteiktie attiecīgie kritēriji.

a) lēmumi par plānotās iekšējo modeļu analīzes atcelšanu – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja konkrētais lēmums jāpieņem, ņemot vērā pārbaudītās juridiskās personas i) pieteikuma par iekšējo modeļu sākotnējo izmantošanu, būtiskām pārmaiņām vai paplašinājumiem (turpmāk – "pieteikums") atsaukšanu; ii) pieteikuma grozīšanu; iii) lūgumu atlikt lēmuma pieņemšanu par pieteikumu; vai ja plānoto iekšējo modeļu analīzi nevar veikt, jo nav pieejami analīzes veikšanai vajadzīgie VUM resursi;

b) lēmumi par juridisko personu, uz kurām attiecas iekšējo modeļu analīze, nosaukuma maiņu – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja konkrētais lēmums jāpieņem pēc tam, kad ECB paziņots par i) pārbaudītās juridiskās personas īpašumtiesību maiņu vai ii) pārbaudītās juridiskās personas nosaukuma maiņu;

c) lēmumi par plānotās iekšējo modeļu analīzes apjoma izmaiņām – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja konkrētais lēmums tiek pieņemts, ņemot vērā pārbaudītās juridiskās personas pieteikuma atsaukšanu vai grozīšanu;

d) lēmumi pārrakstīšanās kļūdu un citu acīmredzamu UPP lēmuma neprecizitāšu labošanai – šādus lēmumus ar deleģētu lēmumu pieņem, ja labojumi neietekmē plānotās iekšējo modeļu analīzes apjomu.

2. Struktūrvienību vadītāji izvērtē UPP lēmuma grozījumu piemērotību iekšējo modeļu analīzei, ņemot vērā pārbaudītās juridiskās personas iesniegto pieteikumu, kas ir analīzes uzsākšanas pamatā, vajadzību analīzi veikt efektīvi un lietderīgi, VUM resursu pieejamību un visas attiecīgās norises, kas ietekmē pārbaudīto juridisko personu.

6. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Frankfurtē pie Mainas, 2023. gada 10. martā

ECB prezidente
Christine LAGARDE